

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Vita & Rebus gestis P. Petri Canisii, De Societate Jesv,
Commentarii**

Sacchini, Francesco

Ingolstadii, 1616

Obtruditur ei Viennensis Episcopatus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41515

ri ætate graues nunquam se de dignitate, fructuq;
corum donorum edoctos fuisse: & quid rerum
essent, quid sibi vellent indulgentiæ, ad id loo-
funditus ignorasse. Nonnulli etiam, dum ea pra-
dicarentur, lacrymis temperare nequibant, cum
suam nimiam priuatim, tum publicam tempo-
rum calamitatē miserantes, ac flentes, quod tan-
diu per foedam inscitiam, & impiam Hæreticorū
fallaciam tot bonis fraudati essent, quæ non mo-
dò nō usurparētur, sed etiam indignissimè passi
velut abiecta procularentur. Igitur hæc sedul-
tas Canisij fecit, ut liberalitati Pōficiæ tam mu-
ti in præsens Viennæ de plebe, deque nobilitat
animos panderent, quot nunquam post hæ-
sim ibi exortam.

*Obtruditur
es Viennensis
Episcopatus.*

Inter hæc absumentebatur laboribus, conficie-
batur zelo Domus Domini: sed nihil pupugita-
crius macerauitque, quam suborta mox formi-
do, & angor animi, ne forte ab sua humilitate ad
honorum splendorem eiiceretur. Degebat Vien-
næ sancti Stephani (ea est sedes Episci) Cano-
nicus, idemque Doctor Burcardus Vondeberg
Nouercæ Canisij frater, homo opulentus. E viuis
sublato, vti nuper memorauimus, Viennensi
Episco-

Episcopo, subiit hunc cogitatio, posse Canisium
in vacuam sedem imponi. Quod cum Hierony-
mo Martinengo Apostolico Nuntio indicasset,
& Caroli Cæsaris legato Guilielmo à Pictauia, &
Martino Gusmano Camerario Regio, omnes tā-
quam diuinitus iniectum cōsilium omnino vr-
gendum, & in rem omni ope deducendum su-
scipere. Sed opportunitas defuit Guilielmo ad
nuptias Regis Poloniæ, qui Ferdinandi Regis fi-
liam duxerat, festinanti: nec initio Gusmanus
Principis copiam nactus est. At Martinengus, vt
erat summè cupidus religionis, & momentum
agi maximum Episcopi talis creatione, penitus
in animum suum demiserat, primo quoq; tem-
pore Regem alloquitur. Quam orationem vt au-
diit Ferdinandus, Utinam, inquit, perinde impe-
trabile afferres, quam salutare consilium narras.
Sed enim vereor, ne, quod in Claudio Iao sumus
experti, machinas hic quoq; incassum admouea-
mus. Non eadem esse tempora Martinengus re-
spondit: Societatem adultam iam satis, posse iam
hominis vnius iacturam multo commodius fer-
re. Verum cuncta in ipsomet Canisio verti: si ille
flectatur, cetera in procliui fore: eius se animum

K 3

tentat-

tentaturum. Inuitat subinde Petrum, ac tempe
stiue, & meditatus quid agatur, quantus aperia
tur de Ecclesia Dei bene meredi campus, eloqui-
tur. Cumq; mentionem eiusmodi animo ille, au-
ribusq; respueret, Age, inquit, profer in medium,
quid ita tantopere commoueare. Aderat, & Col.
legij Rector Nicolaus Lanarius, cuius in literis hęc
hodieq; disputatio extat. Suboluerat paulò ante
& res, & princeps autor Canisio. Eo minus subita
appellatione commotus, in hunc modum re-
spondit. Ante omnia, inquit, cum constet mihi
inuentorem huius consilij esse Doctorem Bur-
cardum, satis appareat nequaquam illud à Spiritu
sancto, sed à carne, & sanguine proficisci. Neq; id
ego solùm, sed populus mecum intelligit, cui
nunquam illa abstergetur opinio, me studio, &
ambitione, si non mea, certe Nouercæ meæ fra-
tris Episcopale solium inscendisse. At qui nemo
assumit sibi honorem, sed qui vocatūr à Deo. Me
verò neutquam vocari à Deo, non solum inde
intelligo, quod eam cogitationem nemini Prä-
positorum ille iniecit: sed multo etiam clarius,
quod ad vitæ diuersum hoc genus iam pridem
indubitanter vocauit. Habeo voluntatis huius
certif.

*Oratio qua
Episcopatum
recusat.*